

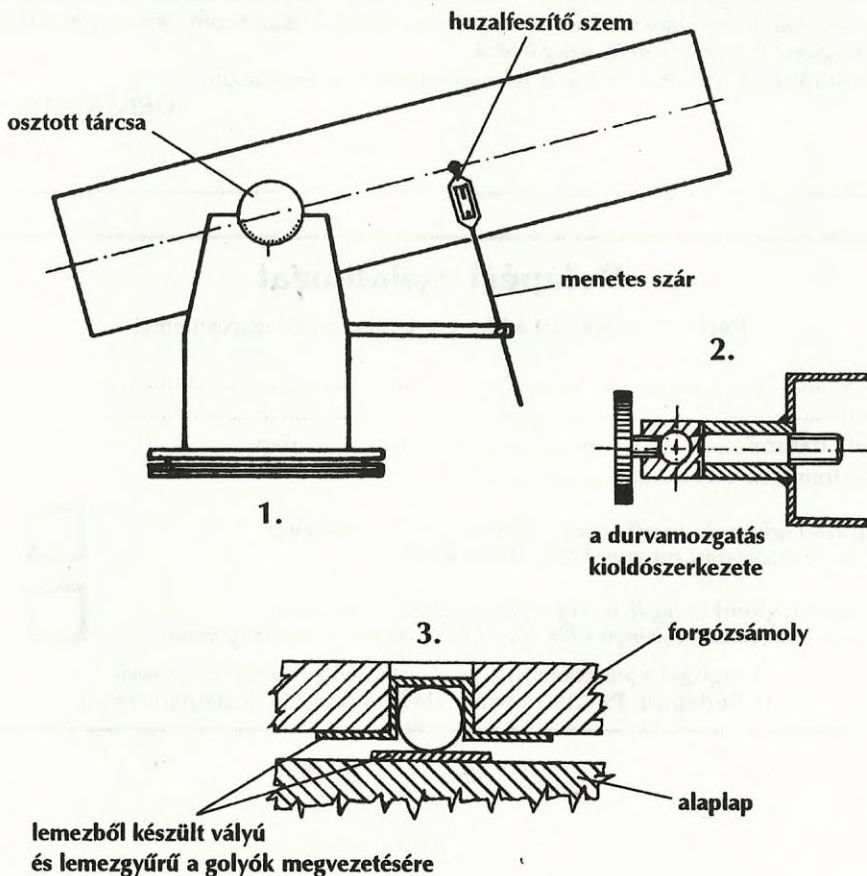

Távcsőkészítés

Ötletek Dobson-távcsőhöz

Az elmúlt év nyarán boldog tulajdonosa lettem egy vadonatúj, Orion gyártmányú Dobson-távcsőnek. Az éjszaka mély-ég objektumai csodálatosak ezzel a távcsővel, talán még szebbek is, mint vártam. Azonban a kezelési nehézségek miatt nem túl felhasználóbarát ez a műsértípus, így apróbb átalakítások mellett döntöttem.

Először is a kicsit gyengére sikerült a horizontális forgószámolyt erősítettem meg. A bútorlapból készült alaplapot megdupláztam, így már nem hajlik meg a közel 40

kg-os terhelés alatt. A forgólap megerősítése szükségtelen, mert azt maga a számoly kellően merevvé teszi. Ezután az így megerősített alaplapokat egy talpcsapággal (nyomcsapágy) és az azt magába foglaló csapágyházzal mentesítettem a nagy nyomatóktól. Megfelelő hézagolással elérhető, hogy a nyomaték kb. egyharmadát a csapágy vegye fel, így a horizontális mozgás finomabbá válik.

Ugyanezt a célt szolgálja az az átalakítás is, melynek köszönhetően a teflon csúszkákat a 3. ábrán látható acélgolyós megoldás váltotta ki. Az acélgolyók (amennyi kényelmesen elfér egy horonyban) egy lemezzel kibélelt vályúban futnak. Az állólapon szintén egy lemezgyűrű szolgál a golyók útjául. A lemezre mindenképp szükség van, mert a golyók enélkül bepréselődnének a bútorlapba. Ezzel a horizontális mozgást meg is oldottuk.

A vertikális finomállításhoz egy az 1–2. ábrán látható szerkezetet alkalmaztam, melynek alapja egy ún. huzalfeszítő szem. A 2. ábrán látható rögzítőcsavar oldása után a hosszú menetes szár akadálytalanul mozoghat, míg rögzítés után csak a bal-jobb menettel ellátott szem forgatásával mozgatható finoman a tubus. Érdemes kétféle (egy hosszabb és egy rövidebb) menetes szárat használni, mivel kicsi horizont feletti magasságnál a hosszú pálca esetleg elérheti a talajt.

Hasznos és egyszerű dolog a forgó agyrészre szerelt osztótárcsa is, mivel a nehezen fellelhető objektumok delelés idején egy jól vízszintezett Dobsonnal a tárcsa segítségével könnyebben megtalálhatók.

Örülnék, ha a leírtakat mások is haszonnal tudnák alkalmazni.

ORBÁN KÁROLY

☞-----

Belépési nyilatkozat

Kérem felvételemet a Magyar Csillagászati Egyesületbe!

Név:

Cím:

Szüil. dátum: év hó nap

Telefonszám:

röndes tagként (a tagdíj összege 1998-ra 1100 Ft, illetmény:
Meteor csillagászati évkönyv 1998, MCSE Körlevél)

pártoló tagként (a tagdíj összege 1998-ra 2200 Ft, illetmény:
Meteor csillagászati évkönyv 1998 és az MCSE Meteor c. havi folyóirata)

A tagdíjat a jelentkezési lappal egyidejűleg az MCSE címére
(1461 Budapest, Pf. 219.) kérjük feladni rózsaszín postautalványon!

T98